

NOTITIE

PROJECT	:	Harskamp, Dorpsstraat 225
PROJECTNUMMER	:	P20-0539
ONDERWERP	:	Berekening stikstofdepositie Natura 2000-gebieden
DATUM	:	3 december 2020
OPGESTELD DOOR	:	T. van Spronsen

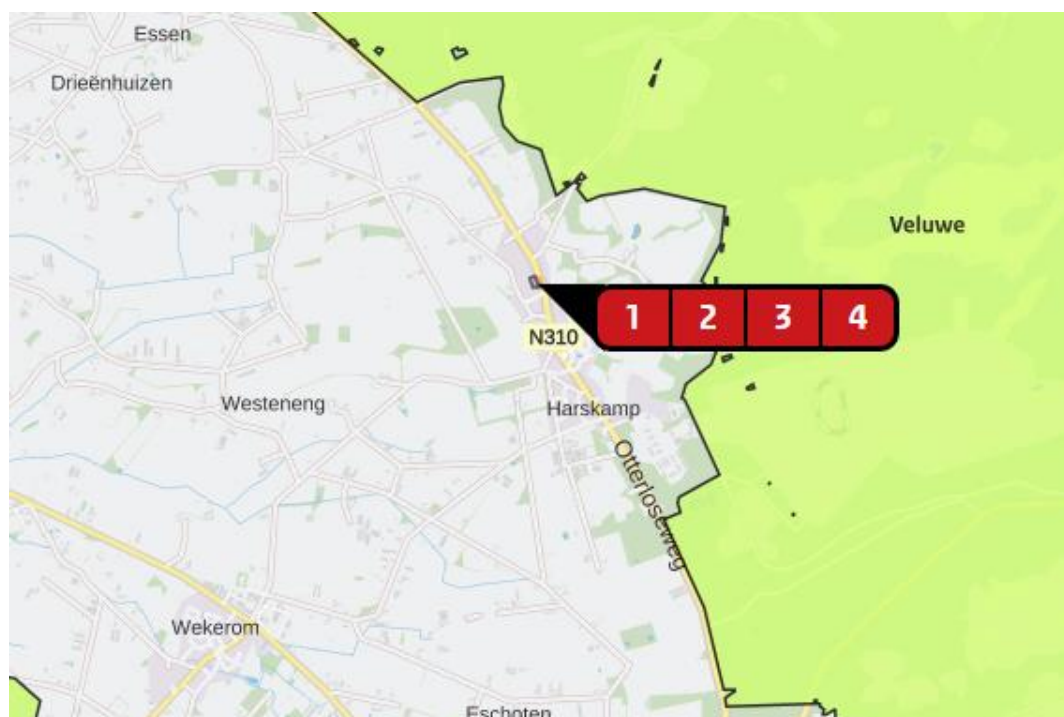
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Hoveniersbedrijf Versteeg is bezig met herontwikkeling van het eigen terrein, gevestigd aan de Dorpsstraat 225 te Harskamp. De ontwikkeling betreft de sloop van de bestaande bebouwing en realisatie van 2 woningen (2 onder 1 kap) en 2 identieke bedrijfshallen. Het huidige gebruik is 1 bedrijfswoning, een kas die gebruikt wordt als opslag, een loods van het hoveniersbedrijf en een loods die verhuurd werd aan een autogaragebedrijf. De buitenruimte wordt deels gebruikt als opslagruimte voor het hoveniersbedrijf en is deels ingericht als groenvoorziening.

Ten oosten en zuiden van plangebied ligt Natura 2000-gebied Veluwe. De kortste afstand tot dit gebied is circa 750 m. De ligging van dit gebied in relatie tot het plangebied is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Ligging Natura 2000-gebied Veluwe (groen) en projectgebied (bij rode blokken).



De sloop van de bestaande bebouwing en realisatie van de nieuwbouw zorgt voor stikstofdepositie tijdens de uitvoering door de gebruikte machines en het extra wegverkeer. Daarbij is een tijdelijke toename van stikstofdepositie mogelijk op nabijgelegen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van habitatrictlijnsoorten van beschermde Natura 2000-gebieden. Daarnaast kan de uitbreiding van 1 naar 2 woningen ook invloed hebben op de stikstofdepositie.

Om die reden heeft Hoveniersbedrijf Versteeg BOOT opdracht gegeven om de impact van de activiteiten op stikstofgevoelige Natura2000-gebieden te berekenen, met als doel na te gaan of voor de activiteiten en vergunning of verklaring van geen belemmering in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

1.2 Wettelijk kader¹

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Nederland kent ruim 160 van deze gebieden, waarvan 118 gebieden stikstofgevoelig zijn. Voor elk gebied zijn instandhoudingsdoelen opgesteld, die per hexagoon in een vergelijking moeten worden bekeken. Depositie van stikstof door het uitvoeren van projecten (aanleg en het gebruik ervan) kan namelijk een negatief effect hebben op deze instandhoudingsdoelen, maar dit is wettelijk niet toegestaan. Aangetoond moet dus worden dat per hexagoon en per habitatype de situatie door de voorgenomen ontwikkeling niet verslechtert.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan in enkele beroepszaken tegen Natura2000-vergunningen die zijn gebaseerd op het Programma Aanpak Stikstof (PAS) 2015–2021 (Kamerstuk 32 670, nr. 146). Consequentie van deze uitspraak is (o.a.) dat de mogelijkheid om op basis van de grens- of drempelwaarde toestemming te krijgen voor activiteiten die stikstofuitstoot veroorzaken niet meer onvoorwaardelijk van toepassing is. Als gevolg van deze uitspraak mag het PAS niet meer gebruikt worden als toestemmingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot een toename van stikstofdepositie op (stikstofgevoelige habitattypen in) Natura 2000-gebieden. De drempel- en grenswaarden uit het PAS zijn daarmee ook niet meer van toepassing. Hierdoor kan een project met een geringe depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar al vergunningplichtig zijn.

In een voortoets (quickscan of anderszins) kan onderbouwd worden dat kleine, tijdelijke deposities van tijdelijke bronnen binnen het project op zichzelf en in cumulatie, op voorhand niet kunnen leiden tot significant negatieve effecten. Hierbij kan als uitgangspunt worden gehanteerd dat een project met alléén kleine tijdelijke deposities in de aanlegfase kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol N/ha/jaar gedurende maximaal 2 jaar (of een equivalent hiervan) in beginsel niet vergunningplichtig is voor het aspect stikstofdepositie.²

¹ Moment van schrijven is 25 november 2020.

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/veelgestelde-vragen/Vraag-en-antwoord-no-10-bij-Vergunningen>”.

Voor elke vorm van stikstofdepositie bij aanleg of gebruik, hoe klein ook, dient beoordeeld te worden of deze de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied zullen aantasten (artikel 2.7 en 2.8 Wnb). Dat tonen wij aan in deze quickscan.

1.3 Beoordeling ontwikkeling

Om het effect op de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden te bepalen is een stikstofberekening voor de aanlegfase uitgevoerd met behulp van de Aerius Calculator 2020. De uitkomsten van deze berekening, uitgevoerd met de vigerende versie op 26 november 2020, vormen de basis van de beoordeling van de ontwikkeling.

Vervolg

Op basis van de berekening in Aerius Calculator 2020 zijn drie uitkomsten vanuit de vergelijking met de huidige situatie mogelijk:

1. De depositiewaarden zijn op alle hexagonen kleiner dan of gelijk aan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen;
2. De depositiewaarden zijn op één of meer hexagonen groter dan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen, maar zijn tijdelijk van aard en kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/j voor de duur van maximaal 2 jaar;
3. De depositiewaarden zijn op één of meer hexagonen groter dan 0,00 mol/ha/j voor stikstofgevoelige habitattypen, en zijn niet tijdelijk van aard.

De geplande ontwikkelingen passen formeel gezien binnen de grenzen van situatie 2 (depositie is minder dan 0,1 mol N/ha/jaar). Door een ecologische toets kan dit bevestigd worden.

1.4 Disclaimer

Ondanks dat dit rapport met zorg is opgesteld, geldt dat de berekeningen en conclusies met betrekking tot de stikstofdepositie zijn gebaseerd op aangeleverde informatie, praktijkervaringen en rekenkundige benaderingen. Ook toekomstige politieke besluiten en gerechtelijke uitspraken in deze, en/of wijzigingen in de uitvoeringsmethodiek of toekomstig gebruik kunnen ervoor zorgen dat een berekening opnieuw of aangepast moet worden, waarbij een andere uitkomst mogelijk kan zijn.

2 Stikstofdepositie: berekeningen

2.1 Uitgangspunten

De totale duur van het project is vastgesteld op ongeveer 1 jaar. Het project wordt uitgevoerd in 2021, daarom is met dat jaar gerekend in Aerius.

Voor de inzet van materieel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Uitgaande van een *worst-case* benadering is gerekend dat de uitkomende grond wordt afgevoerd met vrachtwagens.
- Voor de vrijkomende bestrating wordt eveneens gerekend met afvoeren en tevens aanvoer van de nieuwe bestrating.
- De fundatie van beide gebouwen bestaat uit een in het werk gestorte betonplaat op betonnen leggers.
- Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van aanwezige NUTS voorziening, daarom is een aggregaat niet nodig.
- Voor de realisatie van de kelder onder de woningen is gerekend met toepassing van bemaling tijdens de werktijd aan de kelder. Na de werkzaamheden wordt de kelder gevuld met water en is bemaling niet meer nodig.

2.2 Aeriusberekening aanlegfase

Voor de werkzaamheden is het te gebruiken materieel, de draaiuren per machine, de verkeersbewegingen voor aan- en afvoer van materialen en vervoersbewegingen van personeel berekend door BOOT. Hiervoor is contact geweest met Dhr. Blankespoor, de bouwer van de woningen. Deze informatie is terug te vinden in bijlage 1.

Op basis van de ontwerptekeningen is, in overleg met de bouwer van de woningen, door BOOT bepaald welk materieel ingezet kan worden. In de stikstofberekening is aangenomen dat de bouwjaren van het materieel 2015 of jonger betreft. Voor de werkzaamheden is nog geen aannemer gecontracteerd, daarom betreft dit een *educated guess*.

Voor de verkeersbewegingen zijn het aantal ritten tussen de bouwplaats en de ontsluitingsweg de N310 opgenomen.

In AeriusCalculator (versie 2020) zijn standaard emissie-kengetallen en uitstoothoogtes opgenomen op basis waarvan door het programma de emissies van NOx en NH3 worden bepaald. In een aantal gevallen is gekozen voor gelijkend materieel en is handmatig (en *worst-case*) vermogen en draaiuren per dag aangehouden.

2.3 Input Aeriusberekening (aanleg)

Voor de input in de Aeriusberekening is onderscheid gemaakt in de bouw van de woningen en van de hallen.

Input Aeriusberekening woningen

Tabel 1: Input Aeriusberekening woningen materieelinzet

INVOER AERIUS	VERMOGEN [kW]	BELASTING [%]	TOTAAL DRAAI-UREN
Hijskraan/sloopkraan bouwjaar >2014	200	69	20
Graafmachine bouwjaar >2015	100	69	36
Minikraan bouwjaar >2015	60	69	30
Dumper bouwjaar >2015	75	69	12
Trilplaten bouwjaar >2008	10	40	15
Betonpomp bouwjaar >2014	200	69	18
Hoogwerker bouwjaar >2015	60	55	4
Bronbemaling bouwjaar >2015	40	Nvt	228 [1152 L]

Tabel 2: Input Aeriusberekening woningen verkeersbewegingen

TRANSPORTBEWEGINGEN	ENKEL	RETOUR (TOTALE BEWEGINGEN)	INGEVOERD AERIUS: BEWEGINGEN PER JAAR
Zwaar vrachtverkeer			180
Aan- en afvoer materialen en materieel	90	180	
Vervoer personeel (licht verkeer)			514
Bouwplaatspersoneel	257	514	

Input Aeriusberekening hallen

Tabel 3: Input Aeriusberekening hallen materieelinzet

INVOER AERIUS	VERMOGEN [kW]	BELASTING [%]	TOTAAL DRAAI-UREN
Hijskraan/sloopkraan bouwjaar >2014	200	69	88
Graafmachine bouwjaar >2015	100	69	138
Minikraan bouwjaar >2015	60	69	15
Heftruck bouwjaar >2013	45	84	30
Dumper bouwjaar >2015	75	69	6

Trilplaten bouwjaar >2008	10	40	24
Betonpomp bouwjaar >2014	200	69	20
Hoogwerker bouwjaar >2015	60	55	84
Compacttrekker bouwjaar >2013	40	69	8

Tabel 4: Input Aeriusberekening hallen verkeersbewegingen

TRANSPORTBEWEGINGEN	ENKEL	RETOUR (TOTALE BEWEGINGEN)	INGEVOERD AERIUS: BEWEGINGEN PER JAAR
Zwaar vrachtverkeer			402
Aan- en afvoer materialen en materieel	201	402	
Vervoer personeel (licht verkeer)			568
Bouwplaatspersoneel	284	568	

De resultaten van deze berekening (aanlegfase) vindt u in bijlage 1.

2.4 Input Aeriusberekening gebruiksfase

In 1995 is voor het terrein vergunning verleend voor het gebruiken van een hoveniersbedrijf en een tuincentrum. Dit tuincentrum bevond zich in een gasgestookte kas. In 2014 is het tuincentrum opgehouden en sindsdien wordt de kas gebruikt als privéopslag en wordt niet meer gestookt. In 2009 is door Gemeente Ede een gebruiksontheffing verleend voor het uitvoeren van reparatiewerkzaamheden door een autobedrijf. Hiervoor werd als locatie 1 van de loodsen van het hoveniersbedrijf gebruikt.

Samenvattend zijn op het terrein in de huidige situatie 4 depositiebronnen te onderscheiden:

1. Hoveniersbedrijf
2. Autogaragebedrijf
3. Tuincentrum (kas)
4. Bedrijfswoning

Voor de toekomstige situatie zijn dit 3 depositiebronnen:

1. Hoveniersbedrijf
2. Hal Y, bestemming onbekend
3. 2 woningen (2 onder 1 kap)

De uitgangspunten voor zowel de huidige als de toekomstige situatie zijn onderstaand toegelicht.

Huidige situatie

In deze notitie is uitgegaan van een, vanuit de natuur gekeken, zo gunstig mogelijk scenario met de laagste depositiebronnen. Daarom is voor de berekening van de huidige gebruikssituatie uitgegaan van de dagelijkse werkzaamheden en verkeersbewegingen van

het hoveniersbedrijf, het autogaragebedrijf en de bedrijfswoning. Hoewel de activiteiten van het tuincentrum en de kas wel zijn opgenomen in de originele vergunning uit 1995 zijn deze vervallen door de aanvullende besluiten uit 2009 en 2016.

Als uitgangspunt voor de activiteiten in de gebruiksfase zijn de uitgangspunten van het Meldingsformulier Besluit algemene regels inrichtingen en milieubeheer d.d. 22-10-2009 en de uitgangspunten van het akoestisch onderzoek (email van SPA WNP d.d. 10-7-2019) aangehouden (zie Tabel 6 en Tabel 7).

Daarnaast is contact geweest met Dhr. Op 't Hof van Hoveniersbedrijf Versteeg. Uit dit contact blijkt dat op het terrein het volgende materieel wordt ingezet:

- Shovel bouwjaar 2017 (vanaf december vervangen voor bouwjaar 2020), dagelijks, 1u/dag
- Heftruck Toyota bouwjaar 2019), dagelijks, 1u/dag
- Hogedrukreiniger DiBo bouwjaar 2019), dagelijks, 1u/dag

Ten opzichte van de huidige situatie blijft de materieelinzet van het hoveniersbedrijf gelijk. Een kleine wijziging hierin is dat de shovel uit 2017 in december 2020 wordt vervangen door een shovel uit 2020. Omdat dit parallel loop aan de bestemmingsplanwijziging is voor zowel de huidige als de toekomstige situatie gerekend met een shovel met bouwjaar 2020.

Het hoveniersbedrijf en de bestaande bedrijfswoning zijn samen aangesloten op 1 gasaansluiting. Door Dhr. Op 't Hof zijn gegevens met betrekking tot het gasverbruik verstrekt, zie Tabel 5.

Tabel 5: Gasverbruik woning, hoveniersbedrijf en tot 2014 het tuincentrum. 2013 staat 2 keer vermeld, in dat jaar is van gasleverancier gewisseld.

JAAR	GASVERBRUIK IN M ³
2007	15906
2008	22292
2009	23177
2010	23758
2011	22023
2012	19559
2013	11206
2013	19856
2014	11821
2015	7961
2016	8345
2017	8469
2018	5878
2019	6659

Voor de woning en het hoveniersbedrijf is gerekend met een gasverbruik van 6.600 m³/jaar:

66.000 rookgasemissie N/m³/jaar

70 mg Nm³/jaar (gebaseerd op maximale emissie eis activiteitenbesluit; =0,00007 kg nm³/jaar)

$66.000 \times 0,00007 = 4,62 \text{ NOx/jaar uitstoot}$

Deze uitstoot is toegevoegd aan het hoveniersbedrijf in de Aeriusberekening. Voor de woning is daarnaast rekening gehouden met een emissie door verkeersbewegingen van 0,27 kg NOx/jaar op basis van de Handreiking woningbouw en AERIUS (januari, 2020).

Voor de autogarage is het gasverbruik niet bekend. In het Meldingsformulier Besluit algemene regels inrichtingen en milieubeheer d.d. 22-10-2009 aangegeven dat het verwachte gasverbruik circa 50 m³ jaar is. Met dezelfde berekening als bovenstaand komt dat neer op een uitstoot van 0,035 NOx/jaar. Hiervoor is in Aerius de minimale waarde van 0,01 NOx/jaar ingevoerd.

Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie blijven de gasaansluitingen gehandhaafd. Omdat nu nog onbekend is of de woningen en de hallen worden aangesloten op het gasnet is in de berekeningen uitgegaan van een gasaansluiting. Voor de autogarage en het hoveniersbedrijf is gerekend met dezelfde uitstoot door gasverbruik als bij de gebruikssituatie. Voor de woningen is een emissie van 4,88 NOx/jaar toegevoegd. Dit op basis van de emissie (2 x 2,17) van een tweekapper (Factsheet emissiewaarden Aerius, Rijksoverheid, 2018) en de emissie door verkeersbewegingen (2 x 0,27).

Ten opzichte van de huidige situatie wijzigt de situatie voor het hoveniersbedrijf wat betreft verkeersbewegingen en materieelinzet niet (zie Tabel 6 en Tabel 7). De bestemming van Hal Y is nog onbekend. Vanuit de opdrachtgever is de wens geuit dat hier zich een relatief klein bedrijf vestigt wat weinig activiteiten op het terrein tot gevolg heeft. Om de bestaande ruimte te benutten is gerekend met dezelfde verkeersbewegingen als van de huidige autogarage. Waarschijnlijk blijven deze bewegingen in de werkelijke situatie beperkt tot circa 2-6 bewegingen per dag.

Met de berekening waarbij in de toekomstige situatie een gasaansluiting blijft gehandhaafd wordt aangetoond dat de toename aan stikstofdepositie voor de toekomstige situatie minder dan 0,00 mol/ha/j is. Wat betreft de gebruiksfase is het project niet vergunningsplichtig.

Tabel 6: Input Aeriusberekening gebruiksfase materieelinzet. Deze input geldt voor zowel de huidige als de toekomstige situatie.

TYPE MATERIEEL	INVOER AERIUS	BRANDSTOFVERBRUIK [L/U]	BRANDSTOFVERBRUIK [L]	STATIONAIRE UREN	CILINDERINHOUDE [L]
Shovel bouwjaar 2020	STAGE V, 75-130 kW, bouwjaar 2020	11	3441	156	5,7
Heftruck Toyota, bouwjaar 2019	STAGE V, 37-56 kW, bouwjaar 2019	5	1564	156	2,0

Hogedrukreiniger DiBo, bouwjaar 2019	STAGE V, <18 kW, bouwjaar 2019	3	939	156	0,5
--	--------------------------------------	---	-----	-----	-----

Tabel 7: Input Aeriusberekening gebruiksfase huidige situatie verkeersbewegingen. Deze input geldt voor zowel de huidige als de toekomstige situatie.

TRANSPORTBEWEGINGEN	ENKEL	RETOUR (TOTALE BEWEGINGEN)	INGEVOERD AERIUS: BE- WEGINGEN PER JAAR
Zwaar vrachtverkeer			3882
Verkeer hoveniersbedrijf		3882	
Licht verkeer			38798
Verkeer hoveniersbedrijf		27534	
Verkeer autogarage / Hal Y		11264	

De resultaten van deze berekening (gebruiksfase) vindt u in bijlage 2.

3 Conclusie en aanbevelingen

3.1 Conclusie

Voor de door Hoveniersbedrijf Versteeg aan BOOT toegestuurde informatie over de werkzaamheden aan het plangebied blijkt uit de uitgevoerde Aeriusberekeningen dat de stikstofdepositiewaarden voor de aanlegfase op hexagoonniveau 0,07 mol/ha/jaar op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden is. Deze depositie vindt plaats op (bijna) overbelaste hexagonen.

De geplande ontwikkelingen passen formeel gezien binnen de grenzen vanuit Bijl2 en zullen daardoor niet kunnen leiden tot significant negatieve effecten (zie paragraaf 1.2). Door een ecologische toets kan dit bevestigd worden. Op basis van een ecologische toets kan worden onderzocht of de werkzaamheden significante gevolgen hebben of dat dit uitgesloten kan worden. Als er geen sprake is van significante gevolgen is een vergunning verleenbaar.

Voor de gebruiksfase is de toename in stikstofdepositie 0,00 mol/ha/jaar. De gebruiksfase vormt wat betreft stikstofdepositie geen belemmering.

3.2 Aanbevelingen

Aanbevolen wordt deze notitie met berekening door de Gemeente Ede te laten controleren en beoordelen.

Als opdrachtgever van de werkzaamheden wordt Hoveniersbedrijf Versteeg in lijn hiermee ook aanbevolen in de contractering van (onder)aannemer toe te zien op naleving van de grenzen en kenmerken van materieel (type, bouwjaar, draaiuren) en verkeersbewegingen en rijroutes, en dus actief toe te zien op de werkwijze. Dit om in lijn met de opgegeven data de uitvoering en dus de tijdelijke stikstofdepositie op Natura2000 gebied te beheersen.



Bijlage 1: Aeriusberekening aanlegfase separaat document



Bijlage 2: Aeriusberekening gebruiksfase separaat document